

Uitvoeringsplan Taalhuizen Het Hogeland 2019

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In september 2018 zijn de laatste twee taalhuizen in de toenmalige gemeenten Bedum en De Marne geopend. Dat betekent dat er in de gemeente Het Hogeland vier taalhuizen zijn. In september is door de bestuurders aangegeven dat zij de taalhuizen binnen de gemeente Het Hogeland willen bestendigen en er is toestemming gegeven om in 2019 door te gaan met de vier taalhuizen in Het Hogeland. De werkwijze van de taalhuizen sluit aan bij het Masterplan Bondgenoten 2016-2020 en Uitvoeringsplan Bondgenoten 2016-2020 die beide in 2015 door de provincie Groningen zijn vastgesteld. De gemeenten krijgen hierin voldoende ruimte om een eigen lokale invulling te geven aan de aanpak van laaggeletterdheid.

1.2 Laaggeletterdheid

Laaggeletterdheid wordt als overkoepelende term gebruikt voor mensen die grote moeite hebben met luisteren, spreken, lezen en schrijven, rekenen en digitale vaardigheden in het dagelijks leven en op het werk. Zij beheersen het minimale niveau om volwaardig in de Nederlandse maatschappij te kunnen functioneren niet. Uit onderzoek blijkt dat ongeveer twee derde van de laaggeletterden van Nederlandse afkomst is. Laaggeletterdheid ligt bij mensen van Nederlandse afkomst vaak heel gevoelig en vraagt om een andere aanpak dan bij mensen die niet van Nederlandse afkomst zijn.

In de gemeente Het Hogeland ligt het percentage laaggeletterden tussen 8-11¹% van de bevolking. Dat betekent dat er binnen de gemeente Het Hogeland in totaal tussen de 4.000 en 5.500 laaggeletterden zijn.

1.3 Taalhuis

Het taalhuis is een samenwerkingsverband tussen lokale partners én een herkenbare, fysieke en laagdrempelige plek waar mensen die beter willen leren lezen, schrijven, rekenen, omgaan met computer en internet of andere basisvaardigheden willen leren terecht kunnen. Een taalhuis is voor iedereen toegankelijk. Binnen het taalhuis wordt actief samengewerkt tussen de ketenpartners. Er zijn verschillende samenwerkingspartners betrokken bij de taalhuizen in Het Hogeland, zoals Stichting Biblionet Groningen, Stichting Lezen en Schrijven, het Noorderpoort, Stichting Werk op Maat, Steunpunt Vrijwilligerswerk, MJD, Humanitas, Werkplein Ability, Stichting Mensenwerk Hogeland. Daarnaast zijn nieuwe partners welkom om deel te nemen. Om de werkzaamheden van de taalhuizen in goede banen te leiden is een stuurgroep en een werkgroep ingericht.

Taal wordt gezien als middel om mee te kunnen doen in de samenleving (bijvoorbeeld om formulieren in te kunnen vullen, kleinkinderen voor te kunnen lezen, bijsluiters te kunnen begrijpen, uitnodigingen te kunnen lezen of je aan te kunnen melden bij een sportvereniging). Het maakt mensen zelfverzekender en haalt mensen uit een sociaal isolement. De partners van het taalhuis kunnen onder andere gezamenlijk signaleren en ondersteunen, een passend taalaanbod doen, bij signalering van andere problemen doorverwijzen naar andere organisaties en verwijzen naar de inloopspreekuren van het taalhuis. Hierbij is ook bewustwording binnen de eigen organisatie van belang (bijvoorbeeld: Hoe worden de inwoners door ons zelf benaderd? Wordt er gebruik gemaakt van begrijpelijke taal?).

In de taalhuizen van Het Hogeland zijn twee taalhuiscoördinatoren aanwezig die een uitgebreide intake doen bij laaggeletterden die zich melden en die adviseren bij de keuze van een geschikt taalaanbod. Een taalhuiscoördinator van het taalhuis richt zich met name op mensen met een NT1-niveau, maar alle laaggeletterden zijn welkom om zich op het spreekuur van de taalhuiscoördinator te melden. Eén van de doelen van een taalhuis is om laaggeletterdheid beter te signaleren en om laaggeletterden een passend taalaanbod te kunnen doen. Het taalaanbod kan bestaan uit deelname aan activiteiten binnen het taalhuis, maar ook uit een doorverwijzing naar activiteiten van een van de samenwerkingspartners, bijvoorbeeld deelname aan het taalcafé van Humanitas of een cursus Klik en Tik of Digisterker van Biblionet. Als blijkt dat een laaggeletterde nog niet het maximaal

---

¹ Bron: feiten en cijfers laaggeletterdheid, Stichting Lezen en Schrijven, 2018

haalbare niveau heeft bereikt en wel leerbaar is, dan zal de laaggeletterde worden doorverwezen naar het ROC voor deelname aan een passende (taal)cursus.

2. Rollen samenwerkingspartners

2.1 Rol Taalhuiscoördinatoren

Eén taalhuiscoördinator is voorzitter van de werkgroep en de andere taalhuiscoördinator heeft een onderwijsbevoegdheid. Dat laatste geldt ook voor de begeleider van de vrijwilligers. De taalhuiscoördinatoren zijn verantwoordelijk voor verschillende werkzaamheden zowel binnen het taalhuis als fysieke plek als binnen het samenwerkingsverband met de partners.

Binnen het taalhuis heeft de taalhuiscoördinator de volgende werkzaamheden:

- Houden van inloopsprekuren van het taalhuis
- Houden van intakes
- Afnemen van toetsen
- Doorverwijzen van klanten naar een of meer ketenpartners
- Volgen van deelnemers aan het taalhuis
- Bijhouden van de administratie
- Werven van vrijwilligers
- Voorlichting geven
- Geven van trainingen aan vrijwilligers
- Intakes houden met vrijwilligers
- Matches maken tussen vrijwilligers en deelnemers
- Bijhouden van een goede registratie

Binnen het samenwerkingsverband heeft de taalhuiscoördinator de volgende taken:

- Netwerk onderhouden
- Voorlichting geven aan ketenpartners
- Verzorgen communicatie
- Deskundigheidsbevordering
- Presentaties verzorgen samen met samenwerkingspartners

In de doelstellingen van de pilot staat dat er zal worden gekeken of wellicht een deel van de werkzaamheden van de taalhuiscoördinator in de toekomst overgenomen zou kunnen worden door vrijwilligers. Uit de praktijk is inmiddels gebleken dat dit niet wenselijk is. Wel zou er gekeken kunnen worden of vrijwilligers een rol zouden kunnen spelen bij het afnemen van de taalmeten. Beroepsmatige ondersteuning van het taalhuis is en blijft noodzakelijk en het is belangrijk om hier als gemeente in te blijven investeren.

2.2 Rol gemeente Het Hogeland

De gemeente Het Hogeland is regievoerder in de samenwerking van de taalhuizen, verzorgt het beleid met betrekking tot laaggeletterdheid en taaleducatie en financiert de taalhuiscoördinatoren van het Noorderpoort en MJD, de volwasseneducatie en taaltoetsen van het Noorderpoort, de begeleiding van de vrijwilligers door het MJD en de inzet van Biblionet. Daarnaast is zij organisator en voorzitter van de vergaderingen van de stuurgroep.

2.3 Rol Stichting Lezen en Schrijven

Stichting Lezen & Schrijven (SL&S) is op 27 mei 2004 opgericht door H.K.H. Prinses Laurentien der Nederlanden en wordt gefinancierd door drie ministeries, te weten OCW, VWS en SZW en door donaties vanuit samenwerkingspartners. SL&S heeft meer dan 900 samenwerkingspartners.

SL&S is ervan overtuigd dat iedereen in Nederland moet kunnen lezen, schrijven, rekenen en kunnen omgaan met een computer. De stichting maakt daarom laaggeletterdheid onderwerp van gesprek bij publiek en politiek en ondersteunt in het hele land honderden gemeenten, instellingen, bedrijven, docenten en vrijwilligers bij het organiseren van scholing.

SL&S heeft vier speerpunten:

- Kennis verzamelen en delen over laaggeletterdheid.

- Iedereen die niet goed kan lezen, schrijven of rekenen scholing bieden om dit alsnog te leren.
- Actief werken aan het voorkomen van laaggeletterdheid door onder andere (voor)lezen te stimuleren bij kinderen en ouders.
- Zo veel mogelijk mensen ervan bewust maken dat 1,5 miljoen Nederlanders laaggeletterd zijn als het gaat om lezen en schrijven en 2,5 miljoen wanneer ook rekenvaardigheden worden meegerekend.

Stichting Lezen & Schrijven neemt deel aan de stuurgroep en ondersteunt bij de opzet van de taalhuizen, de opbouw van een lokale infrastructuur om meer laaggeletterden te vinden, op te leiden en te volgen in hun voortgang op taal- en participatieniveau. De stichting biedt het ondersteuningsprogramma Taal voor het Leven dat vraaggericht werkt voor gemeenten en andere partijen. De inhoud van het programma is afhankelijk van de wensen van de gemeente en de mogelijkheden die de lokale en regionale infrastructuur biedt. Vanuit het ondersteuningsprogramma zijn verschillende materialen en instrumenten ontwikkeld en kan Stichting Lezen & Schrijven op diverse vlakken ondersteunen. Voorbeelden hiervan zijn advisering over inzet educatiemiddelen en opbouw taalhuizen, screeningsinstrumenten zoals de taalmeter, het verzorgen van voorlichtingen aan ketenpartners, trainen van vrijwilligers, consultants en trainers, lesmaterialen voor vrijwilligers en voortgangstoetsen om de kwaliteit van lesgeven aan laaggeletterden zo optimaal mogelijk te maken.

Concrete invulling rol en taken L&S in de gemeente Het Hogeland:

- De taalregisseur werkt samen met de taalhuiscoördinator en ondersteunt en adviseert bij het samenstellen van het aanbod van het Taalhuis. T.a.v. het lesmateriaal fungeert de taalregisseur als vraagbaak. De taalregisseur neemt deel aan de werkgroep.
- De taalregisseur en projectleider zullen in nauwe samenwerking met de taalhuiscoördinator en belanghebbende partijen zich richten op een passend aanbod vanuit het Taalhuis t.a.v. werk en VCA.
- De projectleider verzorgt in samenwerking met de taalhuiscoördinator in afstemming met de stuurgroep inhoudelijk de training Herkennen en Doorverwijzen en presentaties rondom het thema laaggeletterdheid. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van Train de trainer.
- De projectleider brengt mogelijke samenwerkingspartners met elkaar in verbinding en denkt actief mee over beleid en plan van aanpak t.a.v. projecten en implementatie rondom het thema laaggeletterdheid. De projectleider neemt deel aan de stuurgroep.
- De projectleider volgt samen met Werkplein Ability de voortgang t.a.v. inzet vliegwieltbijdrage. (afnemen taalimeters en structurele inbedding in werkwijze).

2.4 Rol MJD

De MJD neemt deel aan de stuurgroep en de werkgroep en is een actieve partner in het taalhuis. De MJD verzorgt de inzet van de taalhuiscoördinator in Bedum, Winsum en Leens. De inhoudelijke taken van de taalhuiscoördinator staan eerder in dit plan al beschreven. Verder verzorgt de MJD de coördinatie en begeleiding van de vrijwilligers van de taalhuizen. Voor de vrijwilligers wordt een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aangevraagd, worden de reiskosten vergoed, wordt een vrijwilligersvergoeding verstrekt, wordt de administratie verwerkt en wordt aandacht besteed aan waardering en verdere ontwikkeling van de vrijwilligers. Daarnaast onderhoudt de MJD nauwe contacten met de samenwerkingspartners en overige ketenpartners en zorgt de MJD voor een goede signalering en doorverwijzing.

2.5 Rol Noorderpoort

Het Noorderpoort neemt deel aan de stuurgroep en de werkgroep en verzorgt de inzet van een van de taalhuiscoördinator in Uithuizen, zorgt voor afstemming met formeel en informeel leren, onderhoudt contacten met de samenwerkingspartners, zorgt voor een passend aanbod voor de laaggeletterde en de juiste match tussen klant en vrijwilliger, zorgt indien van toepassing voor doorverwijzing naar ander taalaanbod of andere ketenpartners. De inhoudelijke taken van de taalhuiscoördinator staan eerder in het plan al beschreven.

2.6 Rol Biblionet Groningen

Biblionet Groningen levert een senior-adviseur in de stuurgroep en een medewerker sociaal domein in de werkgroep. De senior-adviseur zit op provinciaal niveau in het bondgenootschap en neemt input vanuit provinciaal overleg mee naar de stuurgroep. De adviseur is betrokken bij het vormgeven van provinciaal laaggeletterden beleid en ondersteunt daar waar nodig lokaal beleid. Daarnaast is de adviseur eindverantwoordelijk voor het project Kop d'r Veur om laaggeletterden (NT1) achter de voordeur te bereiken. Dit project sluit goed aan bij de opzet van de taalhuizen.

De medewerker sociaal domein van Biblionet neemt zitting in de werkgroep en op lokaal niveau vindt en verbindt hij mogelijke samenwerkingspartners. Hij is samen met de taalhuiscoördinator en overige samenwerkingspartners verantwoordelijk voor de communicatie van het taalhuis. De medewerker sociaal domein organiseert diverse activiteiten in het taalhuis, zoals bijvoorbeeld het taalcafé in Uithuizen, taalwandelingen en activiteiten in de week van de alfabetisering. Verder is de medewerker sociaal domein verantwoordelijk voor de digitale cursussen, die bijdragen aan digitale vaardigheid van deelnemers. De cursus digitale vaardigheden is ook beschikbaar voor deelnemers aan het taalhuis en vormt een mooie aanvulling. Daarnaast kan de medewerker sociaal domein doorverwijzen naar andere producten van de bibliotheek of hulp van andere ketenpartners die van belang zijn voor de verdere ontwikkeling van laaggeletterden.

Biblionet levert verder voor het taalhuis:

- Inrichting van het taalhuis
- Collectie en materialen
- Een groot netwerk en preventie voor 0-18 jaar. Denk hierbij onder meer aan VVE, onderwijs, CJG en een programmalijn leven lang leren en mee doen in de samenleving.
- Licenties, zoals bijvoorbeeld Klik en Tik en Digisterker, en allerlei programma's die bijdragen aan de basisvaardigheden (lezen/schrijven/rekenen/digitale vaardigheden, financiële vaardigheden, gezondheidsvaardigheden, sociale/juridische vaardigheden).
- Invulling van diverse spreekuren in samenwerking met de partners
- Goede en uitgebreide kennis over preventie met betrekking tot leesbevordering en informatievaardigheden. Dit mondt uit in advies op maat en projecten en programma's die bijdragen aan het tegengaan van laaggeletterdheid en ontwikkelen van leesplezier.

2.7 Rol Werkplein Ability

Werkplein Ability neemt deel aan de stuurgroep en de werkgroep en is verantwoordelijk voor de aanmelding van laaggeletterden vanuit het uitkeringsbestand. Vanuit Werkplein Ability worden bijstandsgerechtigden met een opleidingsniveau dat lager is dan MBO3 aangemeld voor het afnemen van de taalmeter. Wanneer blijkt dat iemand laaggeletterd is wordt er een taalaanbod gedaan. De werkcoaches en participatiecoaches hebben in 2018 een voorlichting gekregen van Stichting Lezen en Schrijven over het signaleren en doorverwijzen van laaggeletterdheid. Dit is een voorlichting die minimaal eens per twee jaar gegeven zou moeten worden, zodat de coaches goed in staat zijn laaggeletterdheid te herkennen en zij op een goede wijze kunnen doorverwijzen.

Via Werkplein Ability is er een kandidaat uit het bijstandsbestand ingezet om het administratieve proces voorafgaande aan het afnemen van de taalmeters te begeleiden, om zelf taalmeters af te nemen en om deelnemers door te kunnen verwijzen. In eerste instantie is dit in de vorm van een WEP-plaats geregeld en omdat deze kandidaat goed functioneert is besloten om haar voor 2019 een tijdelijk parttime contract aan te bieden voor deze werkzaamheden. Deze kandidaat zal samen met een werkcoach van Werkplein Ability deelnemen aan de werkgroep.

Werkplein Ability faciliteert daarnaast fysieke plekken waar taalvrijwilligers aan de slag kunnen gaan met laaggeletterden uit het uitkeringsbestand. Ook worden vrijwilligers van de taalhuizen ingezet bij Werkplein Ability om uitkeringsgerechtigden te helpen met taalvaardigheid met als doel het behalen van een VCA-certificaat en te helpen met rekenlessen. Het uiteindelijke doel is hierbij het verkrijgen van betaalde arbeid.

2.8 Rol Humanitas

Humanitas neemt deel aan de stuurgroep en de werkgroep en heeft aangegeven een actieve ketenpartner te willen zijn in de taalhuizen. Humanitas is sinds 2011 actief in taalondersteuning van mensen met een NT2-niveau en biedt taalondersteuning aan kinderen en volwassenen thuis en door

middel van de verzorging van taalcafé 's in Bedum en Winsum en is aan het kijken of dit kan worden uitgebreid in. Humanitas steekt bij de taalondersteuning in op bevordering van het Nederlands als spreektaal, het informele leren.

Bij deze activiteiten wordt gebruik gemaakt van vrijwilligers, die worden ondersteund door coördinatoren die ook werken als vrijwilliger. De vrijwilligers worden geschoold en begeleid door Humanitas. Bij de doelgroep NT2 is er lang niet altijd sprake van laaggeletterdheid. Deze doelgroep kan in het land van herkomst hoog opgeleid zijn of over een ander niveau beschikken. De mensen in deze doelgroep hebben met elkaar gemeen dat zij allen bezig zijn met het verwerven van het Nederlands als tweede taal. Wel is het zo dat zij, net als laaggeletterden met NT-1 niveau, soms dreigen in een sociaal isolement te raken of gebrek aan perspectief ervaren doordat zij zich nog niet goed kunnen uitdrukken in het Nederlands. De taalhuizen en taalcafé 's in BMW bestaan naast elkaar en moeten elkaar gaan versterken. Door gebruik te maken van elkaars expertise is het mogelijk meer laaggeletterden te bereiken en een passend taalaanbod te doen.

2.9 Rol Stichting Mensenwerk Hogeland

Stichting Mensenwerk Hogeland neemt deel aan de stuurgroep en de werkgroep en heeft aangegeven een actieve ketenpartner te willen zijn in het samenwerkingsverband van de taalhuizen. Stichting Mensenwerk Hogeland geeft aan met name een rol te kunnen spelen bij het signaleren van laaggeletterdheid, het doorverwijzen van laaggeletterden en het bieden van ondersteuning en hulpverlening aan laaggeletterden. Daarnaast biedt Stichting Mensenwerk Hogeland verschillende trainingen en cursussen voor zowel de doelgroep laaggeletterden als professionals. Zij geeft daarnaast aan een goede integrale samenwerking met de partners erg belangrijk te vinden.

2.10 Rol Werk op Maat

Werk op Maat neemt deel aan de werkgroep en werkt mee aan de werving van taalvrijwilligers door vacatures uit te zetten, mogelijke geïnteresseerden door te verwijzen naar de taalhuizen en het mede organiseren van vrijwilligersbijeenkomsten. WOM faciliteert vrijwilligers door middel van het beschikbaar stellen van ruimte, koffie/thee, opslag leermateriaal en kopieerapparaat. Voor nieuwe deelnemers dagbesteding en arbeidstraining van WOM wordt gedurende het gehele traject aandacht besteed aan het niveau van taal-, reken- en computervaardigheden en de wens om daarin verder te ontwikkelen. WOM neemt bij deze deelnemers de taalmeter af. Daarnaast geeft WOM voorlichting over de taalhuizen en zorgt ervoor dat de mogelijkheden van de taalhuizen bij alle netwerkpartners bekend worden.

2.11 Rol Steunpunt Vrijwilligerswerk

Er is een Steunpunt Vrijwilligerswerk BMW in Winsum en een Steunpunt Vrijwilligerswerk in uithuizen. De laatste valt onder de Stichting Werk op Maat. Voor beide steunpunten is in november 2018 het uitvoeringsplan Vrijwilligerswerk Het Hogeland vastgesteld. In de loop van het jaar 2019 zal nieuw vrijwilligerswerkbeleid worden ontwikkeld voor de gemeente het Hogeland voor de periode vanaf 2020. Ook de samenwerking met de taalhuizen zal hierin worden meegenomen.

Het Steunpunt Vrijwilligerswerk neemt deel aan de werkgroep en werkt mee aan de werving van taalvrijwilligers door vacatures uit te zetten, mogelijke geïnteresseerden door te verwijzen naar de taalhuizen en het mede organiseren van vrijwilligersbijeenkomsten. Het steunpunt verwijst kandidaten door die mogelijk laaggeletterd zijn door voor het afnemen van de taalmeter. Daarnaast geeft het steunpunt voorlichting over de taalhuizen en zorgt ervoor dat de mogelijkheden van de taalhuizen bij zoveel mogelijk mensen bekend worden.

2.12 Nieuwe partners

Het is altijd mogelijk om nieuwe partners deel te laten nemen aan het samenwerkingsverband van de taalhuizen.

3. Praktische uitvoering

3.1 Instrumenten taalmeter en taaltoets

De Stichting Lezen en Schrijven (SL&S) maakt het mogelijk om het screeningsinstrument taalmeter gratis in te zetten om mensen op laaggeletterdheid te testen. De taalmeter is een online tool waarmee organisaties op een snelle en eenvoudige manier mensen op het spoor kunnen komen die mogelijk moeite hebben met lezen. De taalmeter kan niet het taalniveau testen en bepaalt niet het

exacte niveau van geletterdheid. Wel geeft de taalmeter een goede indicatie of iemand mogelijk een taalachterstand heeft of laaggeletterd is.

Daarnaast wordt vanuit de volwasseneneducatie door het ROC (Noorderpoort) de Taaltoets aangeboden. Dit is een instrument waarmee het taalniveau en het exacte niveau van laaggeletterdheid kan worden gemeten. Aan deze Taaltoets zitten wel kosten verbonden. De kosten voor inzet van de Taaltoets worden betaald vanuit de educatiemiddelen die beschikbaar zijn voor 2019. Wanneer dit instrument echter voor veel meer mensen wordt ingezet, zal het beschikbare educatiebudget voor 2019 worden overschreden. Daarom is het advies van SL&S om eerst de gratis Taalmeter in te zetten om te bepalen of iemand laaggeletterd is en om pas wanneer inderdaad blijkt dat iemand laaggeletterd is de Taaltoets van het ROC in te zetten om het taalniveau te bepalen. Er is afgesproken om de taalimeters af te nemen op het niveau van 2F.

3.2 Screening uitkeringsbestand Werkplein Ability

In 2018 is Werkplein Ability begonnen met het screenen van het uitkeringsbestand op laaggeletterdheid. Er zijn inmiddels 100 uitkeringsgerechtigden gescreeend en er zijn in totaal 312 uitkeringsgerechtigden met een opleidingsniveau dat lager is dan MBO3 uitgenodigd voor een screening. Het proces kost veel tijd omdat niet alle mensen direct reageren op een uitnodiging. Om de deelnemers tegemoet te komen, worden de taalimeters zo dicht mogelijk bij de woonplaats van de deelnemer afgenomen. Inmiddels worden de taalimeters ook doorlopend ingezet bij de mensen die een nieuwe aanvraag doen voor een uitkering en een opleidingsniveau hebben dat lager is dan MBO3.

Werkplein Ability zal het jaar 2019 gebruiken om te onderzoeken op welke manier het afnemen van de taalimeters bij uitkeringsgerechtigden onderdeel kan worden van het reguliere werkproces bij nieuwe aanvragen.

3.3 Inzet vrijwilligers

In het taalhuis worden vrijwilligers ingezet als taalcoach, taaltrainer, voorlezer, taalmaatje om de laaggeletterden te begeleiden. Daarnaast worden zij ingezet als begeleider bij de andere basisvaardigheden, zoals rekenen en digitale vaardigheden. SL&S biedt gratis basistrainingen aan voor het opleiden van de vrijwilligers. Na het volgen van deze training kan de vrijwilliger gratis beschikken over het lesmateriaal van SL&S. Dit lesmateriaal is geschikt voor laaggeletterden van verschillende niveaus. De vrijwilligers die zich in willen zetten voor de taalhuizen Het Hogeland worden begeleid door de MJD.

3.4 Doelstellingen taalhuizen Het Hogeland 2019

- Maart/april 2019: met alle ketenpartners gezamenlijk een uitvoeringsplan schrijven voor 2019 waarin wordt beschreven wie welke taken op zich neemt binnen het taalhuis en wie waarvoor verantwoordelijk is.
- Maart-december 2019: werving vrijwilligers en deelnemers via diverse kanalen (doorlopend)
- Maart-december 2019: naamsbekendheid taalhuizen en taalcoördinatoren Het Hogeland vergroten door actieve benadering van (zorg)organisaties en werkgevers en door het geven van voorlichtingen.
- In 2019: fasegewijs zo veel mogelijk bijstandsgerechtigden van Het Hogeland die een taalniveau hebben dat lager is dan MBO3 screenen op laaggeletterdheid en de laaggeletterden die hieruit naar voren komen een concreet taalaanbod doen.
- In 2019: tussen de 80 en 100 laaggeletterden een passend taalaanbod doen. Dit aantal sluit aan bij de ambitie van de provincie Groningen om in de periode van 2016-2020 5% van de laaggeletterden te bereiken en hen scholing op maat te bieden.
- In 2019: extra inzetten op het werven van NT1 deelnemers van Nederlandse afkomst en het betrekken van bedrijven bij de aanpak van laaggeletterdheid.
- In 2019: verstevigen van het lokale netwerk en toewerken naar wekelijkse spreekuren in alle vier de taalhuizen en hierbij kijken naar diverse locatiemogelijkheden.
- In 2019: Vrijwilligers van de taalhuizen goed trainen door middel van aanbieden basistraining en bieden van goede begeleiding.
- Mei 2019: start voorbereiding Week van de Alfabetisering
- 9 t/m 15 september 2019: Week van de Alfabetisering

- September 2019: de opzet van de taalhuizen Het Hogeland opnieuw evalueren en een nieuw collegeadvies schrijven voor het borgen van de toekomst van de taalhuizen in Het Hogeland voor 2020 en verder.

4. Projectorganisatie

4.1 Stuurgroep

De stuurgroep vervult een signalerende en op doelstellingen sturende rol ten aanzien van de pilot taalhuizen Het Hogeland. De leden van de stuurgroep bespreken de voortgang van de pilot en beoordelen regelmatig het projectresultaat. Daarnaast worden mogelijke projectrisico's beoordeeld en leveren de leden van de stuurgroep input voor de evaluatie van de pilot die in september 2019 opnieuw moet plaatsvinden en voor het nieuwe collegeadvies voor gemeente Het Hogeland voor 2020 en verder. De stuurgroep komt gemiddeld eens per twee maanden bij elkaar.

De stuurgroep bestaat uit de volgende leden:

- Gemeente Het Hogeland: Wybke Evers, senior beleidsadviseur Sociaal Domein BMW (voorzitter stuurgroep)
- Stichting Lezen en Schrijven: Tako de Vries, of nader in te vullen
- Stichting Biblionet Groningen: Marica van de Weerd, senior adviseur Sociaal Domein
- Noorderpoort: Ineke Kamps, teammanager Noorderpoort
- MJD: Karin Geurtsen, projectleider
- Humanitas Het Hogeland: Paul Leenders, bestuurslid
- Werkplein Ability: Diana Löhr, teamleider leerwerkspoor
- Stichting Mensenwerk Het Hogeland: Marcel van Leeuwen, manager

De vergaderingen van de stuurgroep vinden in 2019 plaats op de volgende data:

Maandag 27 mei van 09:00 tot 10:30 uur

Donderdag 27 juni van 13.00 tot 14.30 uur

Donderdag 22 augustus van 13.00 tot 14.30 uur

Donderdag 17 oktober van 13.00 tot 14.30 uur

4.2 Werkgroep

De werkgroep vervult een signalerende rol vanuit de uitvoering en geeft informatie aan de stuurgroep over de voortgang van de pilot in de praktijk. Eventuele knelpunten worden in de werkgroep besproken en gedeeld met de stuurgroep. De werkgroep is verantwoordelijk voor het bijhouden van een goede administratie en het aanleveren van voortgangsrapportages aan de stuurgroep.

De werkgroep is als volgt samengesteld:

- MJD: Anita Miedema, taalhuiscoördinator en Jantine Meijer, begeleider vrijwilligers en buurtsportcoach
- Noorderpoort: Hennie Vos, taalhuiscoördinator
- Stichting Lezen en Schrijven: Marieke Levenga, taalregisseur
- Stichting Biblionet Groningen: Hans Versteeg, medewerker sociaal domein Biblionet
- Stichting Werk op Maat: Irma Schuurman of nader in te vullen
- Humanitas: Boukje Tuin, coördinator taalcafé Bedum
- Werkplein Ability: Gülçin Karahisar, werkcoach en Wilma de Vries, medewerker
- Mensenwerk Hogeland: Tineke Baron, buurtmaatschappelijk werker
- Steunpunt Vrijwilligerswerk BMW: Janet Appelhof, coördinator
- Gemeente Het Hogeland: Wybke Evers (zie stuurgroep)

De vergaderingen van de werkgroep vinden in 2019 plaats op de volgende data:

Donderdag 18 april van 09:15 tot 10:15

Woensdag 5 juni van 09:15 tot 10:15

Donderdag 11 juli van 09:15 tot 10:15

Woensdag 28 augustus van 09:15 tot 10:15

Donderdag 5 september van 09:15 tot 10:15

Donderdag 17 oktober van 09:15 tot 10:15
 Donderdag 28 november van 09:15 tot 10:15

4.3 Planning activiteiten taalhuizen Het Hogeland

	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Doorlopende activiteiten taalhuizen Het Hogeland												
Concept uitvoeringsplan												
Bespreken en aanpassen uitvoeringsplan												
Aanbieden uitvoeringsplan aan college												
Voorlichting en advies algemeen												
Trainingen en presentaties geven												
Verdere uitbreiding taalhuizen Bedum en Leens												
Vorbereiding week alfabetisering												
Activiteiten week alfabetisering (9-15 september)												
	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Stuurgroep												
Werkgroep												
Korte evaluatie Taalhuizen												
College- en raadsvoorstel Taalhuis Het Hogeland 2020 en verder												
Behandeling raadsvoorstel Taalhuizen Het Hogeland 2020 en verder												